

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

Republika Srpska
78000 Banja Luka
Vladike Platona bb
Tel: +387(0)51/493-555
Faks: +387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Opštine Teslić
za period 01.01-31.12.2022. godine**

Broj: RV049-23

Banja Luka, 14.07.2023. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	4
	Izvještaj o reviziji usklađenosti.....	4
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	8
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	9
	1. Uvod	9
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja	9
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	10
	4. Nabavke.....	12
	5. Priprema i donošenje budžeta	13
	6. Finansijski izvještaji	14
	6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta.....	15
	6.1.1. Prihodi i primici.....	15
	6.1.2. Rashodi i izdaci	17
	6.1.3. Budžetski deficit.....	21
	6.1.4. Neto finansiranje.....	21
	6.1.5. Razlika u finansiranju	22
	6.1.6. Izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima	22
	6.2. Bilans uspjeha	22
	6.2.1. Prihodi.....	22
	6.2.2. Rashodi.....	22
	6.2.3. Finansijski rezultat.....	23
	6.3. Bilans stanja	23
	6.3.1. Aktiva	23
	6.3.2. Pasiva.....	27
	6.3.3. Vanbilansna evidencija.....	28
	6.4. Bilans novčanih tokova	28
	6.5. Vremenska neograničenost poslovanja.....	28
	6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	29
	6.7. Napomene uz finansijske izvještaje	29

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja Opštine Teslić koji obuhvataju: Konsolidovani bilans stanja na dan 31.12.2022. godine; Konsolidovani bilans uspjeha, Konsolidovani izvještaj o promjenama neto imovine, Konsolidovani bilans novčanih tokova, Konsolidovani periodični izvještaj o izvršenju budžeta na računovodstvenom fondu 01 i Konsolidovani periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima, za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena uz finansijske izvještaje i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, konsolidovani finansijski izvještaji Opštine Teslić istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2022. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200-2810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu „Odgovornost revizora“. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 - Etički kodeks, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora i izvršenju budžeta.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2022. godine Opština Teslić nije izvršila u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza, jer dio imovine nije popisao i izvještaji o popisu ne sadrže uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisane imovine i obaveza, te pregled količinskih i vrijednosnih razlika između stvarnog i knjigovodstvenog stanja.

Takođe, popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2022. godine kod Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja "Sveti Sava" Teslić nije proveden u skladu sa odredbama navedenog pravilnika, jer nije izvršeno utvrđivanje stvarnog stanja imovine i obaveza, fizičkih i vrijednosnih odstupanja između knjigovodstvenog i stvarnog stanja, a izvještaji o popisu ne sadrže uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisane imovine i obaveza, te pregled količinskih i vrijednosnih razlika između stvarnog i knjigovodstvenog stanja.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1. i 6.1.2.2. ovog Izvještaja:

Opština Teslić nije planirala i iskazala izdatke za izgradnju i pribavljanje plinovoda, vodovoda, kanalizacija u vrijednosti ispostavljene fakture za izvršene radove u iznosu od 275.726 KM, što nije u skladu sa članom 105. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike. Shodno navedenom, Opština Teslić je stvorila obaveze iznad nivoa raspoloživih sredstava, što nije u skladu sa članom 40. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.3.1.1. ovog Izvještaja:

U Javnoj zdravstvenoj ustanovi Dom zdravlja „Sveti Sava“ Teslić u toku obračunskog perioda nije evidentiran promet blagajne u glavnoj knjizi i stanje pomoćne evidencije blagajne nije usaglašeno sa stanjem u glavnoj knjizi, što nije u skladu sa članom 11. stav (5) i (6) i 17. stav (3) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.3.1.2. ovog Izvještaja:

Precijenjena je korekcija potraživanja za poreze za koje je produžen rok plaćanja u iznosu od 47.213 KM, jer evidentiranje dugoročnih potraživanja nije izvršeno u skladu sa tačkom 11. Uputstva o primjeni Međunarodnog računovodstvenog standarda za javni sektor 23: Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene (porezi i prenosi).

Kao što je navedeno pod tačkom 6.4. ovog Izvještaja:

Bilans novčanih tokova nije sačinjen u skladu sa zahtjevima MRS - JS 2 - Izvještaj o novčanim tokovima (paragrafi 18, 22. i 26), jer su više iskazani odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti, a manje odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja za iznos od 1.171.595 KM.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.7. ovog Izvještaja:

Javna zdravstvena ustanova Dom zdravlja „Sveti Sava“ Teslić, Javna ustanova „Kulturni centar Teslić“, Javna ustanova Sportski centar „Radolinka“ Teslić i Javna ustanova „Turistička organizacija opštine Teslić“ nisu sastavile Obrazloženja uz finansijske izvještaje za 2022. godinu, što nije u skladu sa zahtjevima MRS-JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja i odredbama člana 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz konsolidovane finansijske izvještaje Opštine Teslić za godinu koja se završava na dan 31.12.2022. godine su objelodanjena pitanja vezana za nastavak poslovanja u skladu sa načelom stalnosti poslovanja.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja su ona pitanja koja su po našem profesionalnom mišljenju bila najznačajnija u vršenju revizije konsolidovanih finansijskih izvještaja Opštine Teslić za godinu koja se završava na dan 31.12.2022. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije tih finansijskih izvještaja kao cjeline, a u formiranju našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanih u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, nema drugih pitanja koja treba objaviti u ovom Izvještaju o reviziji.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Načelnik Opštine Teslić je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor i međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da

sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjeravanje predstavlja visok nivo uvjeravanja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Glavni revizor

Banja Luka, 14.07.2023. godine

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja Opštine Teslić za 2022. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u konsolidovanim finansijskim izvještajima Opštine Teslić za 2022. godinu su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

U 2022. godini, 21 radnik je bio u radnom odnosu na određeno vrijeme u periodu dužem od šest mjeseci, što nije u skladu sa članom 61. stav (1) tačka 2) Zakona o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave.

U toku 2022. godine Opština Teslić je zaključila ugovore o djelu sa tri izvršioca, Javna predškolska ustanova Dječiji vrtić „Palčić“ Teslić sa tri izvršioca, a Javna zdravstvena ustanova Dom zdravlja „Sveti Sava“ Teslić sa šest izvršilaca za obavljanje poslova koji su sistematizovani prema pravilnicima o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Opštinske uprave i navedenih nižih budžetskih korisnika, što nije u skladu sa članom 205. Zakona o radu.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. i 6.3.2.1. ovog Izvještaja:

Pomoćna knjiga glavne knjige trezora - Modul obaveza Oštinske uprave Teslić i pomoćna evidencija nefinansijske imovine u stalnim sredstvima Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Sveti Sava“ Teslić nisu usaglašene sa glavnom knjigom trezora, što nije u skladu sa članom 18. stav (8) i 27. Zakona o trezoru.

Kao što je navedeno pod tačkom 4. ovog Izvještaja:

Opština Teslić nije planirala niti donijela posebnu odluku za pokretanje postupka javne nabavke u ukupnom iznosu od 234.813 KM (za usluge održavanja puteva), a Javna predškolska ustanova Dječiji vrtić „Palčić“ Teslić u ukupnom iznosu od 13.743 KM (za nabavku hrane) i Javna ustanova „Kulturni centar Teslić“ u ukupnom iznosu od 13.000 KM (za nabavku usluga izvođenja pozorišnih predstava), što nije u skladu sa članom 17. stav (1) Zakona o javnim nabavkama, a navedene nabavke su izvršene bez primjene odredbi navedenog zakona.

Opština Teslić je za pojedine nabavke provela više postupaka u ukupnom iznosu od 552.535 KM i time izvršila dijeljenje nabavki (nabavka izgradnje javne rasvjete, nabavka dogradnje javne rasvjete, nabavka održavanja nekategorisanih puteva, nabavka hvatanja i zbrinjavanja pasa lutilica, nabavka sanitarnog materijala i nabavka sadnica), što nije u skladu sa članom 14. i 15. stav (6) Zakona o javnim nabavkama.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2.1. ovog Izvještaja:

Obračun naknada za dežurstvo kod Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Sveti Sava“ Teslić vršen je u vidu paušala, što nije u skladu sa članom 31. Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, načelnik Opštine Teslić je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Opštine Teslić obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Opštine Teslić.

Banja Luka, 14.07.2023. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se načelniku Opštine i direktoru JZU Dom zdravlja „Sveti Sava“ Teslić da obezbijedi da se:

- 1) postupci i procedure provođenja popisa, usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem i izvještavanje vrši u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- 2) stvaraju obaveze i koriste sredstva za namjene i do visine raspoloživih sredstava, kako je propisano članom 40. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske,
- 3) učešća u kapitalu po osnovu osnivačkog uloga, kapitalni grantovi od pravnih lica, prihodi koji proizilaze iz transakcija i odnosa između budžetskih korisnika koji pripadaju istim odnosno različitim nivoima vlasti (transferi po osnovu doznačenih sredstava za određene namjene), te izdaci za proizvedenu stalnu imovinu klasifikuju odnosno evidentiraju shodno članu 61. stav (4), 105, 136. i 140. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,
- 4) potraživanja za poreze za koje je produžen rok plaćanja evidentiraju u skladu sa tačkom 11. Uputstva o primjeni MRS-JS 23 - Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene (porezi i prenos),
- 5) vrši usklađivanje stvarne i knjigovodstvene vrijednosti saobraćajnih objekata (putnih pravaca) i priznavanje navedene imovine u skladu sa paragrafom 14. i 21. MRS-JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema,
- 6) Izvještaj o novčanim tokovima sastavlja u skladu sa zahtjevima navedenim u MRS-JS 2 – Izvještaj o novčanim tokovima (paragrafi 18, 22. i 26),
- 7) objelodanjuju sve neophodne informacije u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS-JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja.

Preporučuje se direktoru JZU Dom zdravlja „Sveti Sava“ Teslić da obezbijedi da se:

- 8) prije otpisa nenaplativih potraživanja obezbijedi saglasnost osnivača, kao i da se revalorizacije rezerve amortizuju tokom upotrebe imovine shodno članu 73. stav (4) i 87. stav (6) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,
- 9) promet blagajne iskazuje u Glavnoj knjizi, te da se vrši usklađivanje prometa i stanja pomoćne evidencije blagajne sa prometom i stanjem u Glavnoj knjizi shodno članu 11. stav (5) i (6) i 17. stav (3) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Preporučuje se direktoru JZU Dom zdravlja „Sveti Sava“ Teslić, JU „Kulturni centar Teslić“, JU SC „Radolinka“ Teslić, JU „Turistička organizacija opštine Teslić“ i JU Centar za socijalni rad Teslić da obezbijedi da se:

- 10) pisana obrazloženja uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja sastavljaju u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i MRS-JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja.

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- 1) zasnivanje radnog odnosa na određeno vrijeme vrši u skladu sa članom 61. stav (1) tačka 2) Zakona o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave,
- 2) planiranje, pokretanje, izbor postupka, objavljivanje odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača i provođenje nabavki vrši u skladu sa članom 14, 15. stav (7), 17. stav (1) i (3), 70. stav (6) i 72. stav (4) Zakona o javnim nabavkama,
- 3) izvrši usaglašavanje stanja pomoćnih knjiga obaveza i Glavne knjige trezora u skladu sa članom 27. Zakona o trezoru.

Preporučuje se načelniku Opštine i direktoru JPU Dječiji vrtić „Palčić“ Teslić i JZU Dom zdravlja „Sveti Sava“ Teslić da obezbijedi da se:

- 4) angažovanje izvršilaca po ugovoru o djelu za poslove koji su van djelatnosti poslodavca vrši u skladu sa članom 205. Zakona o radu.

Preporučuje se direktoru JPU Dječiji vrtić „Palčić“ Teslić i JU „Kulturni centar Teslić“ da obezbijedi da se:

- 5) pokretanje i provođenje nabavki vrši u skladu sa članom 17. stav (1) i (3) Zakona o javnim nabavkama.

Preporučuje se direktoru JZU Dom zdravlja „Sveti Sava“ Teslić da obezbijedi da se:

- 6) za nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima usaglasi pomoćna evidencija sa Glavnom knjigom trezora shodno članu 27. Zakona o trezoru i da se računovodstvene politike usaglase sa zakonskim propisima koji se odnose na budžetske korisnike,
- 7) obračun naknada za dežurstvo u primarnoj zdravstvenoj zaštiti uskladi sa odredbama Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske,
- Zakon o trezoru,
- Odluka o izvršenju Rebalansa budžeta Opštine Teslić za 2022. godinu,
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj (član 4, 9-11),
- Zakon o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske (poglavlje VIII član 59. – 72),
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske,
- Zakon o lokalnoj samoupravi,
- Zakon o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave,
- Zakon o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave,
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju invalida (član 26. i 27),
- Zakon o sistemu javnih službi,
- Zakon o radu (član 204-206),
- Zakon o porezu na dohodak (Glava I-IV, VI, X i XII)
- Zakon o doprinosima,
- Zakon o javnim nabavkama,
- Zakon o uređenju prostora i građenju (član 73-82 i 191),
- Zakon o vodama (član 188-195),
- Zakon o šumama (član 89),
- Zakon o javnim putevima (član 13. i 16),
- Zakon o koncesijama (član 32),
- Zakon o zaštiti od požara (član 85),
- Zakon o komunalnim taksama,
- Zakon o komunalnim djelatnostima (član 6-12, 20-25 i 41),
- Zakon o sportu Republike Srpske (član 119. i 136),
- Zakon o socijalnoj zaštiti,
- Uputstvo o sadržaju plana za izmirenje neizmirenih obaveza prenesenih iz prethodnog perioda i izvještaja o realizaciji plana,
- Pravilnik o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole,
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske,
- Poseban kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti socijalne zaštite Republike Srpske,
- Zakon o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske,
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti zdravstva,
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti obrazovanja i kulture Republike Srpske,
- Odluka o participaciji,
- Pravilnik o osnovima za zaključivanje ugovora sa davaocima zdravstvenih usluga i načinu finansiranja zdravstvene zaštite u Republici Srpskoj u 2022. godini,
- Interna opšta akta navedena u ovom izvještaju.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Opština Teslić (u daljem tekstu: Opština) se prostire na 846 kvadratnih kilometara i prema konačnim rezultatima popisa iz 2013. godine na području Opštine živi 37.236 stanovnika koji su organizovani u 49 mjesnih zajednica.

Opština ostvaruje svoje nadležnosti u skladu sa Ustavom, Zakonom o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 97/16, 36/19 i 61/21), Statutom Opštine („Službeni glasnik Opštine Teslić“ broj 4/17) i drugim važećim propisima, kojima su definisana područja odgovornosti, nadležnosti organa i način finansiranja.

Organi opštine su Skupština i načelnik Opštine. Skupština opštine je organ odlučivanja i kreiranja politika opštine koji čini 29 odbornika, a načelnik zastupa i predstavlja opštinu i nosilac je izvršne vlasti.

Opština je za 2022. godinu svrstana u kategoriju razvijenih jedinica lokalne samouprave.

Sredstva za funkcionisanje Opštine obezbjeđuju se iz poreskih i neporeskih prihoda, grantova i transfera između različitih jedinica vlasti, primitaka kao i od sredstava po kreditnoj osnovi.

Konsolidovani godišnji finansijski izvještaj Opštine Teslić za 2022. godinu koji je predmet ove revizije sačinjen je na osnovu godišnjih finansijskih izvještaja budžetskih korisnika koji su u sastavu Glavne knjige trezora Opštine (u daljem tekstu: GKT) i to Opštinske uprave, Javna ustanova Centar za socijalni rad (u daljem tekstu: JU Centar za socijalni rad), Javna predškolska ustanova Dječiji vrtić „Palčić“ (u daljem tekstu: JPU Dječiji vrtić), Javna zdravstvena ustanova Dom zdravlja „Sveti Sava“ (u daljem tekstu: JZU Dom zdravlja), Javna ustanova „Kulturni centar Teslić“ (u daljem tekstu: JU Kulturni centar), Javna ustanova Sportski centar „Radolinka“ (u daljem tekstu: JU SC „Radolinka“), Javna ustanova „Turistička organizacija opštine Teslić“ (u daljem tekstu: JU Turistička organizacija), Javna ustanova srednja škola „Nikola Tesla“ (u daljem tekstu: JU SŠ „Nikola Tesla“), Javna ustanova srednjoškolski centar „Jovan Dučić“ (u daljem tekstu: JU SŠC „Jovan Dučić“) i Javna ustanova Narodna biblioteka „Danilo Kiš“ (u daljem tekstu: JU Narodna biblioteka).

JZU Dom zdravlja, JU Kulturni centar, JU SC „Radolinka“ i JU Turistička organizacija su sa 31.12.2021. godine zatvorili račune kod poslovnih banaka i sredstva prenijeli na jedinstveni račun trezora (u daljem tekstu: JRT) Opštine, a od 01.01.2022. godine posluju kao niži budžetski korisnici Opštine.

Na dostavljeni Nacrt izvještaja nije bilo primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italic slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske provela je finansijsku reviziju Opštine Teslić za 2019. godinu i tom prilikom dato je devet preporuka za finansijske izvještaje i pet preporuka za usklađenost. Opština je dostavila odgovor o preduzetim radnjama radi prevazilaženja propusta i nepravilnosti utvrđenih u revizijskom izvještaju, u skladu sa članom 21. stav (3) Zakona o reviziji javnog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 98/05 i 20/14).

Prilikom provjere statusa preporuka, u toku ove revizije, utvrđeno je da je od ukupno 12 preporuka (devet za finansijske izvještaje i tri za usklađenost) datih Načelniku opštine, provedeno pet preporuka za finansijske izvještaje, jedna je djelimično provedena i šest preporuka nije provedeno (tri za finansijske izvještaje i tri za usklađenost).

Preporuka koja je djelimično provedena odnosi se na uspostavljanje potpunih, tačnih i ažurnih evidencija nepokretnosti (tačka 6.3.1.2 izvještaja), a preporuke koje nisu provedene odnose se na popis (tačka 3. izvještaja), sačinjavanje Bilansa novčanih tokova (tačka 6.4. izvještaja), objelodanjivanja u Napomenama uz finansijske izvještaje Opštine i nižih budžetskih korisnika (tačka 6.7. izvještaja), zapošljavanje u opštinskoj upravi (tačka 3. izvještaja), usaglašavanje stanja pomoćnih knjiga i Glavne knjige trezora (tačka 6.3.2.1. izvještaja) i provođenje postupaka javnih nabavki (tačka 4. izvještaja).

Od dvije preporuke koje su date Skupštini opštine za usklađenost jedna preporuka je provedena, a jedna nije provedena i odnosi se na donošenje Strategije razvoja lokalnih puteva i ulica na području Opštine propisane članom 13. Zakona o javnim putevima, Programa razvoja sporta propisanog članom 136. stav (4) Zakona o sportu Republike Srpske i kašnjenje u donošenju Programa zajedničke komunalne potrošnje za 2022. godinu (tačka 3. izvještaja).

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Organizacija i rad organa Opštine, poslovi, nadležnosti i odgovornosti, finansiranje, učešće građana u lokalnoj samoupravi, saradnja i predstavljanje, kao i druga pitanja od značaja za rad i obavljanje poslova definisani su Zakonom o lokalnoj samoupravi i bliže uređeni Statutom.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Opštinske uprave Teslić („Službeni glasnik Opštine Teslić“ broj 4/22 i 10/22) i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Teritorijalnoj vatrogasnoj jedinici – organizacionoj jedinici Opštinske uprave („Službeni glasnik Opštine Teslić“ broj 6/22) sistematizovano je 128 radnih mjesta za 191 izvršioca - bez funkcionera.

Na dan 31.12.2022. godine u Opštinskoj upravi ukupno je bilo zaposleno 165 izvršilaca (127 izvršilaca na neodređeno vrijeme i 38 izvršilaca na određeno vrijeme, od čega je pet u mandatu i 3 pripravnika) i četiri funkcionera. Zasnivanje radnog odnosa na određeno vrijeme nije vršeno u skladu sa članom 61. stav (1) tačka 2) Zakona o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 97/16), jer su zapošljavanja na određeno vrijeme vršena sa 21 licem zbog povećanog obima posla, a na period duži od 6 mjeseci u jednoj kalendarskoj godini.

Osim opštinske uprave u sastavu lokalnog trezora su i budžetski korisnici čije se plate finansiraju iz budžetskih sredstava Opštine u kojima je na dan 31.12.2022. godine bilo zaposleno 242 izvršioca, od čega u JU Centar za socijalni rad (29), JPU Dječiji vrtić (34), JZU Dom zdravlja (164), JU Kulturni centar (3), JU SC „Radolinka“ (9) i JU Turistička organizacija (3).

U toku 2022. godine Opština je zaključila ugovore o djelu sa tri izvršioca, JPU Dječiji vrtić sa tri izvršioca, a JZU Dom zdravlja sa šest izvršilaca za obavljanje poslova koji su sistematizovani prema pravilnicima o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Opštinske uprave i pomenutih nižih budžetskih korisnika, što nije u skladu sa članom 205. Zakona o radu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 1/16, 66/18, 91/21 - Odluka Ustavnog suda Republike Srpske i 119/21), kojim je propisano da se ugovor o djelu može zaključiti radi obavljanja poslova koji su van djelatnosti poslodavca i koji imaju za predmet samostalno izvršenje određenog fizičkog ili intelektualnog posla.

Opština je utvrdila kategorizaciju sportova, sportista i sportskih stručnjaka za svoje područje polazeći od utvrđene republičke kategorizacije shodno članu 119. Zakona o sportu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 79/20). Skupština opštine nije donijela Program razvoja sporta shodno članu 136. stav (4) pomenutog zakona, iako je prethodno donesena Odluka o pristupanju izradi programa i razvoja sporta opštine Teslić za period od 2021. do 2027. godine („Službeni glasnik Opštine Teslić“ broj 3/21).

U skladu sa Odlukom o redovnom godišnjem popisu imovine, potraživanja i obaveza Opštine i formiranju komisija za popis sa stanjem na dan 31.12.2022. godine, izvršen je popis i evidentiranje rezultata popisa imovine i obaveza. Revizijskim ispitivanjem utvrđeno je da popis imovine i obaveza nije u potpunosti izvršen u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 45/16 i 113/21) - u daljem tekstu: Pravilnik o popisu, jer dio imovine nije popisao (putevi-tačka 6.3.1.2. izvještaja), popisne liste ne sadrže stvarnu vrijednost, već je navedena samo knjigovodstvena vrijednost po analitičkim kontima, dok izvještaji popisnih komisija ne sadrže uporedne preglede stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisane imovine i obaveza, te pregled količinskih i vrijednosnih razlika između stvarnog i knjigovodstvenog stanja shodno članu 4, 17. stav (5) i 20. stav (1) tačka 3) i 4) pomenutog pravilnika.

U skladu sa Odlukom o redovnom popisu imovine, potraživanja i obaveza u JZU Dom zdravlja sa stanjem na dan 31.12.2022. godine, izvršen je popis, ali nije izvršeno evidentiranje rezultata popisa imovine i obaveza u Glavnoj knjizi trezora (tačka 6.3.1.1. izvještaja). Revizijskim ispitivanjem utvrđeno je da popis imovine i obaveza nije u potpunosti izvršen u skladu sa odredbama Pravilnika o popisu, jer:

- sačinjene popisne liste nisu potpisane od strane odgovornog lica, niti su sačinjene popisne liste sa količinskim i vrijednosnim iznosima i sa utvrđenom razlikom, što nije u skladu sa članom 5. tačka 2) i 17. tačka 8) Pravilnika o popisu,
- nisu izvršene aktivnosti urednog inventarisanja (označavanja inventurnim brojevima svih osnovnih sredstava) u skladu sa članom 2. navedenog pravilnika,
- provedenim popisom nisu postignuti ciljevi popisa u smislu člana 3. i 5. Pravilnika o popisu, jer nije izvršeno utvrđivanje stvarnog stanja imovine i obaveza, fizičkih i vrijednosnih odstupanja između knjigovodstvenog i stvarnog stanja (revizijom je utvrđeno da postoje značajne razlike),
- prije popisa nisu izvršene pripremne radnje vezano za popis stalnih sredstava, jer nije izvršeno usaglašavanje pomoćne evidencije (knjiga osnovnih sredstava) sa Glavnom knjigom trezora, kako vrijednosno, tako ni prema opisu (nazivu/klasifikaciji) osnovnog sredstva, što nije u skladu sa članom 15. stav (2) Pravilnika o popisu. Izvršen je detaljan količinski popis građevinskih objekata i zemljišta, prema stanju izvedenom na osnovu vlasničke dokumentacije dobijene iz Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove, Poslovna jedinica Teslić (listova nepokretnosti i zemljoknjižnih izvadaka).
- Izvještaji o izvršenom popisu ne sadrže uporedne preglede stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisane imovine i obaveza, te pregled količinskih i vrijednosnih razlika između stvarnog i knjigovodstvenog stanja (član 20. stav (1) tačka 3) i 4) Pravilnika o popisu,
- Odluku o usvajanju izvještaja o popisu je donio Upravni odbor 26.05.2023. godine, a nakon roka za izradu finansijskih izvještaja.

Pomoćna evidencija nefinansijske imovine u stalnim sredstvima JZU Dom zdravlja nije usklađena sa Glavnom knjigom trezora, što nije u skladu sa članom 18. stav (8) i 27. Zakona o trezoru („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 28/13 i 103/15) kojim je definisan pojam pomoćnih knjiga, vođenje i obaveza usaglašavanja istih sa GKT.

Prelaskom na trezorski sistem poslovanja i sticanjem statusa budžetskog korisnika, JZU Dom zdravlja nije uskladila računovodstvene politike sa normativnim aktima koji se odnose na budžetske korisnike, odnosno istim nije definisan način iskazivanja zaliha kroz finansijsko računovodstvo preko odgovarajućih konta, kao ni način evidentiranja u slučaju kada Fond zdravstvenog osiguranja Republike Srpske vrši nabavke u ime i za potrebe doma zdravlja.

Opština je sačinila Strategiju upravljanja rizicima, knjigu poslovnih procesa, kao i registar rizika, ali nije sačinila godišnji izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju

i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2022. godinu, što je propisano Pravilnikom o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 1/22).

Shodno gore navedenom, kao i u većini tačaka izvještaja uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da obezbijedi istinito i fer izvještavanje i usklađenost sa važećim zakonima i drugim propisima.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se zasnivanje radnog odnosa na određeno vrijeme vrši u skladu sa članom 61. stav (1) tačka 2) Zakona o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave.

Preporučuje se načelniku Opštine i direktoru JPU Dječiji vrtić „Palčić“ Teslić i JZU Dom zdravlja „Sveti Sava“ Teslić da obezbijedi da se angažovanje izvršilaca po ugovoru o djelu za poslove koji su van djelatnosti poslodavca vrši u skladu sa članom 205. Zakona o radu.

Preporučuje se načelniku Opštine i direktoru JZU Dom zdravlja „Sveti Sava“ Teslić da obezbijedi da se postupci i procedure provođenja popisa, usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem i izvještavanje vrši u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.

Preporučuje se direktoru JZU Dom zdravlja „Sveti Sava“ Teslić da obezbijedi da se za nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima usaglasi pomoćna evidencija sa Glavnom knjigom trezora shodno članu 27. Zakona o trezoru i da se računovodstvene politike usaglasa sa zakonskim propisima koji se odnose na budžetske korisnike.

4. Nabavke

Izmijenjenim i dopunjenim Planom javnih nabavki za 2022. godinu, planirane su javne nabavke u ukupnoj vrijednosti od 8.499.650 KM bez poreza na dodatu vrijednost (u daljem tekstu: PDV), od čega su nabavke roba (414.650 KM), usluga (923.700 KM) i radova (7.161.300 KM). Za nabavke radova koje nisu obuhvaćene Planom javnih nabavki donesene su dvije posebne odluke o pokretanju postupka javne nabavke ukupne vrijednosti 11.000 KM.

Opština je na svom sajtu objavila prvobitni plan javnih nabavki za postupke čija vrijednost prelazi 50.000 KM za robu i usluge, odnosno 80.000 KM za radove, međutim naknadnom izmjenom i dopunom Plana javnih nabavki planirani su i drugi postupci čije procijenjene vrijednosti prelaze propisane vrijednosne razrede, a koje nisu objavljene na sajtu Opštine, što nije u skladu sa članom 17. stav (2) Zakona o javnim nabavkama (u daljem tekstu: Zakon).

Prema Informaciji o provedenim postupcima javnih nabavki u 2022. godini, pokrenuto je 208 postupaka javnih nabavki (sedam postupaka javnih nabavki je poništeno), a 201 postupak je okončan dodjelom ugovora ukupne vrijednosti 9.160.934 KM (bez PDV-a), od čega 13 konkurentskim zahtjevom za dostavu ponuda (373.155 KM), 27 otvorenim sporazumom (6.593.713 KM), 10 pregovaračkim postupkom bez objave obavještenja (1.324.297 KM), 148 direktnim sporazumom (792.264 KM) i tri postupka nabavke usluga iz Aneksa 2 dio B (77.505 KM).

Revizijskim ispitivanjima su obuhvaćeni postupci javnih nabavki u vrijednosti od 3.625.531 KM (bez PDV-a) i to četiri otvorena postupka (2.717.794 KM) jedan konkurentski postupak (54.297 KM) i jedan pregovarački postupak bez objave obavještenja (853.440 KM).

Provođenjem više nabavki različitih vrsta izvršeno je dijeljenje postupaka javnih nabavki (nabavka izgradnje javne rasvjete u iznosu od 107.427 KM, nabavka dogradnje javne rasvjete na teritoriji Opštine Teslić u iznosu od 83.626 KM, nabavka održavanja nekategorisanih puteva u iznosu od 326.755 KM, nabavka hvatanja i zbrinjavanja pasa

lutalica u iznosu od 11.656 KM, nabavka sanitarnog materijala u iznosu od 11.769 KM i nabavka sadnica u iznosu od 11.302 KM), što nije u skladu sa članom 14. i 15. stav (6) Zakona.

Kod nabavke dodatnih radova na izgradnji sekundarne vodovodne mreže u MZ Čečava, Rastuša, Ukrinica, Gornja Radnja, Osivica, Vlajići i Ljeljug, Opština nije objavila na svojoj internet stranici tendersku dokumentaciju, što nije u skladu sa članom 28. stav (4) Zakona, kojim je propisano da ugovorni organ objavljuje na svojoj veb-stranici informacije o pregovaračkom postupku bez objavljivanja obavještenja o nabavci koji namjerava da sprovodi, na način da tendersku dokumentaciju učini dostupnom za sve zainteresovane kandidate/ponuđače.

Za nabavku radova na izgradnji i rekonstrukciji ulica (šest lotova), nabavku radova na rekonstrukciji i asfaltiranju nekategorisanih puteva (sedam lotova), nabavku izgradnje pješačke staze uz regionalni put P1 3105 (dionica Barić-Donji Ranković), nabavku asfaltiranja puta u MZ Slatina i za izgradnju sekundarne vodovodne mreže u MZ Čečava, Rastuša, Ukrinica, Gornja Radnja, Osivica, Vlajići i Ljeljug, Opština na svojoj internet stranici nije objavila odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača, shodno članu 70. stav (6) Zakona, kojim je propisano da odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača ugovorni organ objavljuje na svojoj veb-stranici.

Po zaključenom ugovoru na izgradnji i rekonstrukciji ulica (LOT 2 – Radovi na rekonstrukciji ulice Aleksandra Rajkovića, od raskrsnice sa ulicom Kralja Petra) za rekonstrukciju i asfaltiranje nekategorisanih puteva (LOT 7 - MZ Rastuša, zaseok Subotići, dionica u dužini od 506,68 metara) i za radove na izgradnji pješačke staze uz regionalni put P1 3105, dionica Barić-Donji Ranković nisu obezbijedene bankarske garancije za uredno izvršenje posla predviđene tenderskom dokumentacijom, što nije u skladu sa članom 72. stav (4) Zakona, kojim je propisano da se zaključen ugovor smatra apsolutno ništavnim ako izabrani ponuđač ne dostavi garanciju za izvršenje ugovora u ostavljenom roku, nakon zaključivanja ugovora.

Opština Teslić nije planirala niti donijela posebnu odluku o pokretanju postupka javne nabavke usluga održavanja puteva – tačka 6.1.2.1. izvještaja (234.813 KM, bez PDV-a) što nije u skladu sa članom 17. stav (1) Zakona, a navedene nabavke su izvršene bez primjene odredbi navedenog zakona.

JPU Dječiji vrtić za nabavku hrane za djecu u vrtiću (13.743 KM, bez PDV-a), a JU Kulturni centar za nabavku usluga izvođenja pozorišnih predstava (13.000 KM, bez PDV-a) nije planirala niti donosila posebne odluke o pokretanju postupka javnih nabavki što nije u skladu sa članom 17. stav (1) Zakona, a navedene nabavke su izvršene bez primjene odredbi navedenog zakona.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se planiranje, pokretanje, izbor postupka, objavljivanje odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača i provođenje nabavki vrši u skladu sa članom 14, 15. stav (7), 17. stav (1) i (3), 70. stav (6) i 72. stav (4) Zakona o javnim nabavkama

Preporučuje se direktoru JPU Dječiji vrtić „Palčić“ Teslić i JU „Kulturni centar Teslić“ da obezbijedi da se pokretanje i provođenje nabavki vrši u skladu sa članom 17. stav (1) i (3) Zakona o javnim nabavkama.

5. Priprema i donošenje budžeta

Skupština opštine Teslić donijela je 28.12.2021. godine Odluku o usvajanju Budžeta Opštine Teslić za 2022. godinu i Odluku o izvršenju Budžeta Opštine Teslić za 2022. godinu („Službeni glasnik Opštine Teslić“ broj 22/21). Istim je utvrđen budžetski okvir u iznosu od 33.000.000 KM. Priprema i donošenje budžeta vršeni su uz određena odstupanja u odnosu na budžetski kalendar definisan članom 28. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske - u daljem tekstu: Zakon („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 121/12, 52/14,

103/15 i 15/16), a koja se odnose na dostavljanje nacрта i prijedloga budžeta na saglasnost Ministarstvu finansija Republike Srpske i usvajanje budžeta od strane Skupštine opštine.

Skupština opštine je dana 29.11.2021. godine donijela Odluku o uključivanju u trezorski sistem poslovanja JU SC „Radolinka“, JU Turistička organizacija, JU Kulturni centar i JZU Dom zdravlja, pa pomenuti niži budžetski korisnici nisu bili u mogućnosti da dostave budžetske zahtjeve do zakonski definisanog roka (15.09.2021. godine), ali su navedeni budžetski korisnici dostavili budžetske zahtjeve prilikom izrade rebalansa budžeta shodno članu 25. stav (1) Zakona.

Skupština opštine je 06.12.2022. godine donijela Odluku o usvajanju rebalansa budžeta Opštine Teslić za 2022. godinu i Odluku o izmjeni Odluke o izvršenju Budžeta opštine Teslić za 2022. godinu („Službeni glasnik Opštine Teslić“ broj 14/22), kojim je utvrđen budžetski okvir u iznosu od 36.450.000 KM. Budžetska sredstva planirana su po osnovu prihoda (29.613.000 KM), primitaka (2.052.000 KM), neutrošenih kreditnih sredstva (4.280.000 KM) i neutrošenih sredstva budžetskih korisnika, koji su sa 31.12.2021. godine zatvorili račune kod poslovnih banaka i sredstva prenijeli na JRT - tačka 1. izvještaja (505.000 KM), a u visini istih planirani su rashodi (23.746.550 KM) i izdaci (12.703.450 KM).

Odlukom o izvršenju Budžeta Opštine Teslić za 2022. godinu u članu 8. definisana je preraspodjela sredstava, a načelnik opštine je poslije donošenja rebalansa budžeta za 2022. godinu donio jedan zaključak o realokaciji budžetskih sredstava u iznosu od 2.822.980 KM.

Opština je sačinila Dugoročni plan za izmirenje neizmirenih obaveza prenesenih iz prethodnog perioda (april 2021. godine), na koji je Fiskalni savjet Republike Srpske dao Mišljenje i ocijenio da su predložene mjere za izmirenje neizmirenih obaveza realne i provodive. Skupština Opštine usvojila je predloženi Plan mjera.

Osim pomenutog odstupanja u budžetskom kalendaru, revizijom nisu utvrđene druge neusklađenosti u odnosu na regulativu koja definiše proces pripreme i donošenja budžeta.

6. Finansijski izvještaji

Opština je sačinila Konsolidovani finansijski izvještaj za korisnike budžeta Opštine Teslić za 2022. godinu u skladu sa članom 26. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 15/17 i 17/22) i obrasce finansijskog izvještaja sa Napomenama dostavila Ministarstvu finansija Republike Srpske.

Budžetski korisnici koji nemaju vlastite bankovne račune, tj. korisnici čija je glavna knjiga u sastavu GKT Opštine, su pripremili obrasce (izlistane/popunjene), ali pojedini nisu sačinili obrazloženja (JZU Dom zdravlja, JU Kulturni centar, JU SC „Radolinka“ i JU Turistička organizacija - tačka 6.7. izvještaja) i ista dostavili nadležnoj službi za finansije Opštine, kako je definisano članom 47. stav (8) Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Opština je izvršila uključivanje kontrolisanih entiteta dodavanjem neto imovine/kapitala iz njihovih bilansa stanja (Preduzeće komunalnih djelatnosti „Rad“ a.d. Teslić - u daljem tekstu PKD „Rad“ a.d. Teslić i Komunalnog preduzeća „Komunalac-Teslić“ a.d. Teslić - u daljem tekstu: KP „Komunalac-Teslić“ a.d. Teslić) u Konsolidovani bilans stanja Opštine shodno članu 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 115/17 i 118/18), s tim da nije izvršeno adekvatno popunjavanje kolone 4 - Bruto i kolone 5 - Ispravka u Konsolidovani bilans stanja, ali je neto vrijednost iskazana u iznosu nakon konsolidacije. Unos podataka u pomenute kolone nije izvršen u skladu sa članom 39. stav (3) Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

Izvršenje budžeta Opštine za 2022. godinu, iskazano je u obrascu PIB 01-Periodični izvještaj o izvršenju budžeta na računovodstvenom fondu 01 (u daljem tekstu: PIB 01) i obrascu Periodični izvještaj o izvršenju po svim računovodstvenim fondovima (u daljem tekstu: PIF).

U obrascu PIB 01 za period 01.01-31.12.2022. godine iskazani su budžetski prihodi, primici i neutrošena namjenska sredstva u iznosu od 34.607.456 KM, budžetski rashodi i izdaci u iznosu od 36.358.668 KM i negativna razlika u finansiranju u iznosu od 1.751.212 KM.

Izvršenje budžetskih sredstava na fondu 01 u odnosu na Rebalans budžeta je 95%, a budžetskih izdataka je 100%.

U odnosu na ostvarena budžetska sredstva, budžetski izdaci su viši za 275.726 KM, što nije u skladu sa članom 40. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske, jer su stvorene obaveze za namjene za koje prethodno nisu obezbijeđena raspoloživa sredstva (tačka 6.1.2.2. izvještaja).

U obrascu PIF izvršenje je iskazano osim na budžetskom fondu 01 i na fondu 05 - fond za posebne projekte po osnovu projekata finansiranih iz kredita i grantova evropskih i međunarodnih finansijskih organizacija i institucija. Na fondu 05 budžetska sredstva su iskazana u iznosu od 5.417.270 KM, a budžetski izdaci u iznosu od 5.820.684 KM.

Skupština opštine je 29.05.2023. godine donijela Zaključak o usvajanju Izvještaja o izvršenju Budžeta opštine Teslić za 2022. godinu. U Izvještaju o izvršenju budžeta nisu data objašnjenja većih odstupanja u narativnom obliku za pojedine pozicije (rashodi za otpremnine i jednokratne pomoći, rashodi za posebne namjene i sl), kao ni zaduživanju i upravljanju dugom, što nije u skladu sa članom 22. stav (1) tačka 4) i 5) Pravilnika o formi i sadržaju budžeta i izvještaja o izvršenju budžeta („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 111/21).

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se stvaraju obaveze i koriste sredstva za namjene i do visine raspoloživih sredstava, kako je propisano članom 40. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske.

6.1.1. Prihodi i primici

Ukupni prihodi i primici su iskazani u iznosu od 35.557.416 KM, a čine ih budžetski prihodi i primici iskazani na fondu 01 u iznosu od 30.140.146 KM i fondu 05 u iznosu od 5.417.270 KM.

6.1.1.1. Prihodi

Poreski prihodi iskazani su u iznosu od 16.532.885 KM (fond 01), a najvećim dijelom ih čine indirektni porezi prikupljeni preko Uprave za indirektno oporezivanje BiH (15.110.929 KM), porezi na lična primanja (920.169 KM) i porezi na imovinu (376.950 KM).

Neporeski prihodi iskazani su u iznosu od 9.332.391 KM (fond 01), a odnose se na prihode od zakupa i rente u iznosu od 603.428 KM (zakup 283.103 KM i zemljišna renta 320.325 KM), prihode po osnovu naknada, taksi i pružanja javnih usluga u iznosu od 8.687.837 KM (administrativne naknade i takse 78.245 KM, komunalne naknade i takse 278.695 KM, naknade po raznim osnovama 2.449.871 KM i prihodi od pružanja javnih usluga 5.881.026 KM), novčane kazne u iznosu od 15.442 KM i ostale neporeske prihode u iznosu od 25.684 KM.

Naknade po raznim osnovama koje su iskazane u značajnijim iznosima odnose se na korišćenje šuma i šumskog zemljišta (1.096.680 KM), naknade za uređenje građevinskog zemljišta (804.260 KM), korišćenje komunalnih dobara od opšteg interesa (268.188 KM), finansiranje posebnih mjera zaštite od požara (80.335 KM), zaštitu voda koju plaćaju vlasnici transportnih sredstava koja koriste naftu ili naftne derivate (80.156 KM) i ispuštanje otpadnih voda (39.648 KM).

Skupština opštine je po osnovu namjenskih naknada usvojila programe/planove o utrošku namjenskih sredstava. Za 2022. godinu doneseni su Plan utroška sredstava od vodnih naknada za izgradnju vodnih objekata, Plan utroška sredstava ostvarenih po osnovu naknada za šume, Plan utroška sredstava od naknade za finansiranje zaštite od požara, Plan utroška sredstava od koncesione naknade i Program korišćenja sredstava od naknade za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe, za koje su sačinjeni i usvojeni zasebni izvještaji o namjenskom utrošku sredstava.

Prihodi od pružanja javnih usluga iznose 5.881.026 KM, a odnose se na prihode opštinskih organa uprave u iznosu od 51.928 KM i prihode nižih budžetskih korisnika u iznosu od 5.829.098 KM (JZU Dom zdravlja 5.521.089 KM, JU Centar za socijalni rad 44.031 KM, JPU Dječiji vrtić 256.349 KM, JU SŠ „Nikola Tesla“ 3.605 KM, JU SŠC „Jovan Dučić“ 1.671 KM i JU Narodna biblioteka 2.352 KM).

Prihodi iskazani kod JZU Dom zdravlja u najvećem iznosu se odnose na prihode od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske ostvarene po osnovu zaključenog Ugovora sa Fondom zdravstvenog osiguranja Republike Srpske o pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite u 2022. godini. Ugovor je zaključen u februaru 2022. godine, aneks 1 tog ugovora u junu 2022. godine, dok je aneks 2 ugovora potpisan u avgustu 2022. godine. Pomenutim ugovorom, odnosno njegovim aneksom utvrđen je iznos od 3.543.674 KM za primarnu zdravstvenu zaštitu, 74.295 KM za pedijatriju, 71.815 KM za ginekologiju, 664.161 KM pripadajuća sredstva u skladu sa članom 17. stav (7) Pravilnika o osnovima za zaključivanje ugovora sa davaocima zdravstvenih usluga i načinu finansiranja zdravstvene zaštite u Republici Srpskoj u 2022. godini („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 118/21) i 444.102 KM za prevenciju (ukupno 4.798.047 KM). Tokom godine, JZU Dom zdravlja je ispostavljao mjesečne fakture Fondu zdravstvenog osiguranja Republike Srpske na osnovu pomenutog ugovora za pojedine djelatnosti (primarna zdravstvena zaštita, pedijatrija, ginekologija i prevoz). Po isteku godine Fond je dostavio JZU Dom zdravlja konačan obračun realizacije koji je umanjen za usluge koje su izvršile druge zdravstvene ustanove i za iznos prekoračenja u potrošnji lijekova. Po obračunu Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske priznata realizacija za 2022. godinu iznosi 4.827.717 KM, a JZU Dom zdravlja su do 31.12.2022. godine doznačena sredstva u ukupnom iznosu od 4.647.004 KM.

Grantovi su iskazani u iznosu od 1.230.072 KM (1.070.373 KM fond 01 i 159.699 KM fond 05). Odnose se na grantove iz inostranstva u iznosu od 323.204 KM (najznačajniji je grant Arko technology Brno Republika Češka (159.699 KM) doznačen za dio avansa koji je Opština uplatila podizvođačima za izgradnju fabrike vode i grant od UNDP BiH za MEG Projekat za uređenje trga u Centru MZ Pribinić i rekonstrukciju ambulante u MZ Buletić (43.120 KM) i za MEG Projekat za sanaciju Društvenog doma u Čečavi – 43.120 KM) i iz zemlje u iznosu od 906.868 KM (najznačajniji je grant Centralne izborne komisije BiH za finansiranje izbora u iznosu od 93.604 KM i građana mjesnih zajednica za izgradnju vodovodne i kanalizacione mreže u iznosu od 547.970 KM). Sredstva za stipendiranje deficitarnih zanimanja dodijeljena od Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske (42.118 KM) su iskazana u okviru grantova, a odnose se na transfere između različitih jedinica vlasti kako je definisano članom 140. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 98/16, 115/17 i 118/18).

U okviru tekućih grantova od međunarodnih organizacija iskazani su grantovi od UNDP BiH u iznosu od 86.420 KM (MEG Projekat za uređenje trga u centru MZ Pribinić i rekonstrukciju ambulante u MZ Buletić 43.120 KM i MEG Projekat za sanaciju Društvenog doma u Čečavi 43.120 KM), dok je u okviru ostalih tekućih grantova iskazan grant od Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica za dogradnju javne rasvjete u naseljima Dizelovići - Suho Polje - Teslić u iznosu od 31.250 KM, a koji nisu klasifikovani shodno članu 136.

Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike, jer se odnose na kapitalne grantove od pravnih lica.

Transferi između ili unutar jedinica vlasti su iskazani u iznosu od 5.192.123 KM od čega na fondu (05) u iznosu od 3.259.711 KM. Transferi između različitih jedinica vlasti su manje iskazani za 42.118 KM, a što je već obrazloženo.

Transferi iskazani na fondu 01 se u najvećem iznosu odnose na transfere odobrene od Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske po osnovu Zakona o socijalnoj zaštiti („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 37/12, 90/16, 94/19, 42/20 i 36/22) u iznosu od 1.881.421 KM.

Transferi na fondu 05 u iznosu od 3.259.711 KM se odnose na transfer od Ministarstva za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju Republike Srpske za rekonstrukciju kotlovnice u JU SŠC „Jovan Dučić“ Teslić po projektu koji se odnosi na energetske efikasnost (393.442 KM) i realizaciju "Projekta vodovodne i kanizacione infrastrukture u Republici Srpskoj", a po osnovu uplate Ministarstva finansija Republike Srpske izvođaču radova "Higra" d.o.o. Bijeljina (2.866.269 KM).

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se kapitalni grantovi od pravnih lica i prihodi koji proizilaze iz transakcija i odnosa između budžetskih korisnika koji pripadaju istim odnosno različitim nivoima vlasti (transferi po osnovu doznačenih sredstava za određene namjene) klasifikuju shodno članu 136. i 140. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.1.1.2. Primici

Primici su iskazani u iznosu od 3.269.945 KM (1.272.085 KM fond 01 i 1.997.860 KM fond 05), a odnose se na primitke za nefinansijsku imovinu, od zaduživanja i ostale primitke.

Primici za nefinansijsku imovinu iskazani su u iznosu od 309.023 KM (fond 01), a u najvećem iznosu se odnose na primitke po osnovu prodatog zemljišta (306.708 KM).

Primici od zaduživanja iznose 714.227 KM (fond 05), po osnovu kreditnih sredstava Evropske investicione banke (EIB) povučenih u 2022. godini u iznosu dijela plaćenih obaveza izvođaču radova za izgradnju fabrike vode po „Projektu vodovodne i kanizacione infrastrukture u Republici Srpskoj“.

Ostali primici su iskazani u iznosu od 2.246.695 KM (963.062 KM fond 01 i 1.283.633 KM fond 05) i u najvećem iznosu se odnose na primitke po osnovu poreza na dodatu vrijednost u iznosu od 349.314 KM (povrat PDV-a po „Projektu vodovodne i kanizacione infrastrukture u Republici Srpskoj“), primitke po osnovu izlaznog PDV-a koji se naplaćuje po osnovu izdavanja imovine u zakup (77.676 KM), primitke po osnovu depozita i kaucija (180.662 KM), imputirane primitke po osnovu zatvorenih avansa u zemlji (datih u prethodnoj ili ranijim godinama) (1.283.633 KM) i primitke za naknade plata po osnovu bolovanja koji se refundiraju od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske (82.565 KM) i naknada plata za porodijsko odsustvo koji se refundiraju od Javne ustanove Javni fond za dječiju zaštitu Republike Srpske (185.579 KM).

6.1.2. Rashodi i izdaci

Ukupni rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 42.179.352 KM, a čine ih budžetski rashodi i izdaci iskazani na fondu 01 u iznosu od 36.358.668 KM i fondu 05 u iznosu od 5.820.684 KM.

6.1.2.1. Rashodi

Budžetski rashodi su iskazani u iznosu od 24.157.082 KM, a odnose se na tekuće rashode osim rashoda obračunskog karaktera (čine ih rashodi za lična primanja zaposlenih, rashodi

po osnovu korišćenja roba i usluga, rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi, subvencije, grantovi, doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova, rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi između jedinica vlasti i rashodi po sudskim rješenjima) i transfere između različitih jedinica vlasti.

Rashodi za lična primanja zaposlenih su iskazani u iznosu od 10.492.163 KM (fond 01), a odnose se na rashode za bruto plate zaposlenih (9.095.696 KM), rashode za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada (1.166.751 KM), rashode za naknade plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata (78.570 KM) i rashode za otpremnine i jednokratne pomoći (bruto) u iznosu od 151.146 KM.

Rashodi za bruto plate zaposlenih se odnose na rashode za osnovnu platu nakon oporezivanja u iznosu od 5.512.318 KM, rashode za dodatke na platu (rashodi za uvećanje osnovne plate) u iznosu od 367.135 KM, porez na dohodak u iznosu od 352.066 KM i zbirne doprinose u iznosu od 2.864.177 KM.

Rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada najvećim dijelom se odnose na rashode za naknade za prevoz na posao i sa posla (225.687 KM), rashode za naknade za topli obrok (408.566 KM), rashode za regres za godišnji odmor (159.423 KM) i rashode za porez i doprinose na naknade u iznosu od 361.516 KM.

Rashodi za otpremnine i jednokratne pomoći (bruto) najvećim dijelom čine rashodi za otpremnine (70.410 KM), rashodi za novčane pomoći prilikom rođenja djeteta (28.589 KM), rashodi za novčane pomoći u slučaju smrti člana uže porodice (31.274 KM) i rashodi za ostale jednokratne pomoći (12.000 KM).

Osnov za obračun plata i naknada zaposlenih u Opštinskoj upravi su Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 20/17, 85/18, 86/18, 21/20, 21/21, 69/21, 69/21 - Odluka Ustavnog suda Republike Srpske i 8/22) i Pojedinačni kolektivni ugovor za zaposlene u Opštinskoj upravi Teslić („Službeni glasnik Opštine Teslić“ broj 12/19, 6/20, 10/20, 2/22 i 13/22), a za funkcionere Odluka o utvrđivanju plate funkcionerima („Službeni glasnik Opštine Teslić“ broj 14/13). Odlukom načelnika Opštine cijena rada za 2022. godinu utvrđena je u iznosu od 120 KM.

JZU Dom zdravlja donio je Pojedinačni kolektivni ugovor za zaposlene u JZU Dom zdravlja „Sveti Sava“ (od 14.02.2022. godine) i Odluku o visini naknade za dežurstva ljekara (od 01.02.2022. godine) prema kojima je vršen obračun plata kao i naknada za dežurstva. Odluka o visini naknade za dežurstva ljekara nije u skladu sa članom 31. Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 68/22 i 132/22), jer je istom utvrđen iznos naknade u vidu paušala za ljekara-opšte prakse odnosno ljekara specijaliste u radne dane, rad petkom-subotom, rad subotom-nedeljom, te iznos za noćni rad nedeljom. Pomenutim članom je propisano da naknada za dežurstvo u primarnoj zdravstvenoj zaštiti iznosi 5% od osnovne plate zaposlenog i da ukoliko dežurstvo traje 12 sati, prvih osam časova odrađuje se za sljedeći radni dan, a naknada za sljedeća četiri časa iznosi 5% od osnovne plate zaposlenog ako nastavlja dalje da radi, a ukoliko zaposleni poslije dežurstva koristi slobodan dan naknada iznosi 2,5% od osnovne plate zaposlenog.

Osnov za obračun plate kod JPU Dječiji vrtić je Pojedinačni kolektivni ugovor kod poslodavca za zaposlene u Javnoj predškolskoj ustanovi Dječiji vrtić „Palčić“ Teslić od 06.10.2021. godine, odnosno Pojedinačni kolektivni ugovor za zaposlene u Javnoj predškolskoj ustanovi Dječiji vrtić „Palčić“ Teslić od 12.12.2022. godine (na snazi od 21.12.2022. godine), a kod JU Centar za socijalni rad osnov je Kolektivni ugovor za zaposlene u JU „Centar za socijalni rad Teslić“ Teslić od 31.08.2022. godine.

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga iskazani su u iznosu od 5.959.257 KM (fond 01) i odnose se na rashode po osnovu zakupa (5.798 KM), po osnovu utroška električne energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga (734.009 KM), za režijski materijal (171.815 KM), za materijal za posebne namjene (473.229 KM), za tekuće održavanje (1.293.993 KM), po osnovu putovanja i smještaja (226.087 KM), za stručne usluge (371.102 KM), za usluge održavanja javnih površina i zaštite životne sredine (1.193.156 KM) i na ostale neklasifikovane rashode (1.490.068 KM).

Rashodi po osnovu utroška električne energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga najvećim dijelom se odnose na rashode po osnovu utroška električne energije (179.170 KM), rashode za centralno grijanje (66.800 KM), rashode po osnovu utroška uglja (68.131 KM), rashode po osnovu utroška drveta (139.151 KM), rashode za usluge korišćenja fiksnog telefona (48.101 KM) i rashode za poštanske usluge (101.564 KM).

Rashodi za materijal za posebne namjene najvećim dijelom se odnose na rashode za medicinski materijal (60.237 KM), rashode za laboratorijski materijal (279.680 KM) i rashode za ostali materijal za posebne namjene (47.871 KM).

Rashode za tekuće održavanje najvećim dijelom čine rashodi za tekuće održavanje objekata drumskog saobraćaja (849.988 KM), rashodi za ostale usluge i materijal za tekuće popravke (90.069 KM) i rashodi za ostalo tekuće održavanje (175.658 KM).

U okviru pozicije rashoda za održavanje objekata drumskog saobraćaja evidentirani su rashodi za lična primanja radnika koji održavaju putne pravce na području udaljenijih mjesnih zajednica. KP „Komunalac-Teslić“ a.d. Teslić je preuzeo pomenute radnike od Opštine Teslić sa kojima je bio dužan da zaključi ugovore o radu. KP „Komunalac-Teslić“ a.d. Teslić svaki mjesec podnosi Opštinskoj upravi zahtjev za refundaciju bruto ličnih primanja što na godišnjem nivou iznosi 234.813 KM. Usluge održavanja objekata drumskog saobraćaja podliježu provođenju procedura javnih nabavki (tačka 4. izvještaja).

Rashodi po osnovu putovanja i smještaja najvećim dijelom se odnose na rashode po osnovu utroška nafte i naftnih derivata (126.045 KM) i rashode po osnovu prevoza ličnim vozilima na službenom putu u zemlji (53.236 KM).

Rashode za stručne usluge najvećim dijelom čine rashodi za usluge objavljivanja tendera, oglasa i informacija (41.972 KM), rashodi za usluge reklama i propagande (91.801 KM) i rashodi za ostale stručne usluge (110.434 KM).

Rashodi za usluge održavanja javnih površina i zaštite životne sredine najvećim dijelom se odnose na rashode za usluge zimске službe (126.117 KM), rashode za usluge čišćenja javnih površina (494.305 KM) i rashode po osnovu utroška električne rasvjete na javnim površinama (414.972 KM).

Ostali neklasifikovani rashodi najvećim dijelom se odnose na rashode za bruto naknade članovima komisija i radnih grupa (264.858 KM), rashode za bruto naknade skupštinskim poslanicima (264.080 KM), rashode za bruto naknade za privremene i povremene poslove (268.456 KM), rashode za bruto naknade po ugovoru o djelu (267.013 KM), rashode po osnovu organizacije prijema i manifestacija (75.337 KM), rashode za bruto naknade učenicima i studentima (67.167 KM) i rashode za bruto naknade članovima upravnog odbora (55.455 KM).

Rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi iskazani su u iznosu od 318.669 KM (fond 01) i u najvećem iznosu se odnose na rashode po osnovu kamata na zajmove primljene od banaka (316.025 KM).

Subvencije iznose 546.691 KM (fond 01), a odnose se na subvencije javnim nefinansijskim subjektima u oblasti trgovine i turizma (11.520 KM), javnim nefinansijskim subjektima u ostalim oblastima (15.000 KM), nefinansijskim subjektima u oblasti poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (250.543 KM), nefinansijskim subjektima u oblasti prerađivačke

industrije (267.000 KM) i subvencije nefinansijskim subjektima u ostalim oblastima (5.628 KM).

Grantovi su iskazani u iznosu od 1.378.089 KM (fond 01), a odnose se na tekuće grantove neprofitnim subjektima u zemlji (1.052.089 KM), ostale tekuće grantove u zemlji (141.278 KM), kapitalne grantove neprofitnim subjektima u zemlji (87.691 KM) i ostale kapitalne grantove u zemlji (97.031 KM).

Doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova iskazane su u iznosu od 4.502.486 KM (fond 01), a odnose se na doznake građanima koje se isplaćuju iz budžeta (4.035.170 KM) i doznake pružaocima usluga socijalne zaštite (467.316 KM). Doznake građanima koje se isplaćuju iz budžeta Opštine u najvećem iznosu se odnose na pomoći učenicima, studentima i pojedincima u oblasti nauke i kulture (371.792 KM) i pomoći porodicama palih boraca, ratnih vojnih invalida i civilnih žrtava rata (265.823 KM).

Doznake koje realizuje JU Centar za socijalni rad se odnose na prava utvrđena Zakonom o socijalnoj zaštiti, a u najvećem iznosu ih čine dodatak za pomoć i njegu drugog lica 2.275.436 KM, tekuće invalidnine 458.514 KM, stalna novčana pomoć 400.173 KM i doznake ustanovama socijalne zaštite za smještaj štićenika 268.521 KM.

Rashodi finansiranja, drugi finansijski troškovi i rashodi transakcija razmjene između ili unutar jedinica vlasti iskazani su u iznosu 125.094 KM (fond 01) i najvećim dijelom se odnose na rashode po osnovu kamata na zajmove primljene od entiteta (122.109 KM).

Rashodi po sudskim rješenjima iskazani su u iznosu od 102.849 KM (fond 01), a najvećim dijelom se odnose na rashode po osnovu isplate glavnice duga po sudskim rješenjima (71.021 KM).

Transferi između različitih jedinica vlasti (728.783 KM, fond 01) u najvećem iznosu se odnose na transfere Fondu zdravstvenog osiguranja Republike Srpske za zdravstveno osiguranje korisnicima socijalne zaštite koji ovo pravo ne mogu ostvariti po drugom osnovu (199.278 KM), ulaganje Opštine bez naknade u postojeću nefinansijsku imovinu JU OŠ „Petar Kočić“ Ugodnović (121.066 KM) i transfere osnovnim školama za prevoz učenika (125.153 KM).

Preporučuje se direktoru JZU Dom zdravlja „Sveti Sava“ Teslić da obezbijedi da se obračun naknada za dežurstvo u primarnoj zdravstvenoj zaštiti uskladi sa odredbama Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske.

6.1.2.2. Izdaci

Izdaci su iskazani u iznosu od 18.022.270 KM i to na fondu 01 u iznosu od 12.201.586 KM i fondu 05 u iznosu od 5.820.684 KM, a čine ih izdaci za nefinansijsku imovinu, izdaci za otplatu dugova i ostali izdaci.

Izdaci za nefinansijsku imovinu iskazani su u iznosu od 14.504.764 KM (9.558.006 KM fond 01 i 4.946.758 KM fond 05). Odnose se na izdatke za izgradnju i pribavljanje zgrada i objekata u iznosu od 8.977.047 KM (najznačajniji su izdaci za izgradnju i pribavljanje plinovoda, vodovoda, kanalizacije u iznosu od 8.479.511 KM, od čega 3.926.195 KM na fondu 01 i 4.553.316 KM na fondu 05), izdatke za investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata u iznosu od 485.423 KM (najznačajniji su izdaci za investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju objekata obrazovnih i naučnih institucija 446.537 KM, od čega 53.095 KM na fondu 01 i 393.442 KM na fondu 05), izdatke za nabavku postrojenja i opreme u iznosu od 434.040 KM (fond 01), izdatke za nematerijalnu proizvedenu imovinu u iznosu od 12.437 KM (fond 01) i izdatke za zalihe materijala, robe i sitnog inventara u iznosu od 26.532 KM (fond 01).

Izdaci za izgradnju i pribavljanje plinovoda, vodovoda, kanalizacija nisu planirani ni iskazani, a ispostavljena faktura za izvršene radove je evidentirana na poziciji stalne imovine i obaveza za nabavku stalne imovine u zemlji i po navedenom osnovu izdaci za nefinansijsku imovinu su potcijenjeni u iznosu od 275.726 KM, što nije u skladu sa članom 105. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike (tačka 6.1. izvještaja).

Izdaci za otplatu dugova odnose se na izdatke za otplatu glavnice zajmova primljenih od banaka (1.134.958 KM) i izdatke za otplatu glavnice zajmova primljenih od entiteta (36.637 KM).

Ostali izdaci iskazani su u iznosu od 2.345.911 KM (1.471.985 KM fond 01 i 873.926 KM fond 05) i u najvećem iznosu ih čine izdaci po osnovu PDV-a (593.416 KM), ostali izdaci (483.491 KM), naknade plata koji se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja u iznosu od 285.615 KM (za porodijsko i roditeljsko odsustvo 199.619 KM i naknade plata za vrijeme bolovanja 85.996 KM) i ostali izdaci iz transakcija sa entitetom u iznosu od 714.227 KM (fond 05).

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se vrši evidentiranje izdataka za proizvedenu stalnu imovinu shodno članu 105. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.1.3. Budžetski deficit

U obrascu PIF-a iskazan je deficit u iznosu od 6.065.352 KM (-4.538.004 KM fond 01 i -1.527.348 KM fond 05) i predstavlja zbir bruto suficita (8.130.389 KM) i neto izdataka za nefinansijsku imovinu iskazan u negativnom iznosu (14.195.741 KM). Iskazani bruto suficit predstavlja razliku između prihoda fonda (32.287.471 KM) i rashoda fonda (24.157.082 KM), a neto izdaci za nefinansijsku imovinu iskazani u negativnom iznosu predstavljaju razliku između primitaka (309.023 KM) i izdataka za nefinansijsku imovinu (14.462.083 KM). Po nalazu revizije, budžetski deficit je iskazan u manjem iznosu za 275.726 KM, kao i neto izdaci za nefinansijsku imovinu (objašnjeno u tački 6.1. i 6.1.2.2. izvještaja).

6.1.4. Neto finansiranje

Neto finansiranje iskazano je u iznosu od 3.910.726 KM (2.786.792 KM fond 01 i 1.123.934 KM fond 05) i predstavlja zbir neto zaduživanja u negativnom iznosu (457.368 KM), ostalih neto primitaka u negativnom iznosu (99.216 KM) i raspodjele suficita iz ranijih godina – neutrošena namjenska sredstva (4.467.310 KM).

6.1.4.1. Neto zaduživanje

Neto zaduženje iskazano je u negativnom iznosu od 457.368 KM (-1.171.595 KM fond 01 i 714.227 KM fond 05) i predstavlja razliku primitaka od zaduživanja (714.227 KM) i izdataka za otplatu duga (1.171.595 KM).

6.1.4.2. Ostali neto primici

Ostali neto primici iskazani su u negativnom iznosu od 99.216 KM (- 508.923 KM fond 01 i 409.707 KM fond 05) i predstavljaju razliku ostalih primitaka (2.246.695 KM) i ostalih izdataka (2.345.911 KM).

6.1.4.3. Raspodjela suficita iz ranijih godina

Namjenska sredstva obezbijeđena ranijih godina su iskazana u iznosu sredstava utrošenih u toku 2022. godine (4.467.310 KM fond 01) na poziciji Raspodjela suficita iz ranijih perioda, a najvećim dijelom ih čine namjenska sredstva iz kreditnih sredstava za: izgradnju gradskog mosta (1.269.809 KM), izgradnju vodovoda Čečava (1.825.716 KM), izgradnju Ulice Kralja Petra Prvog (561.139 KM) i Ulice Aleksandra Rajkovića (297.526 KM), te prenesena vlastita sredstva nižih budžetskih korisnika u iznosu od 425.814 KM (tačka 1. izvještaja).

6.1.5. Razlika u finansiranju

Razlika u finansiranju u PIF-u, koju čini zbir iskazanog suficita (-6.065.352 KM) i neto finansiranja (3.910.726 KM), iskazana je u negativnom iznosu od 2.154.626 KM (-1.751.212 KM fond 01 i - 403.414 KM fond 05). Po nalazu revizije razlika u finansiranju iskazana u negativnom iznosu je manja za 275.726 KM (tačka 6.1. i 6.1.2.2. izvještaja).

6.1.6. Izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima

U obrascu PIF iskazani su prihodi i primici u iznosu od 35.557.416 KM od čega se 30.140.146 KM odnosi na fond 01. Rashodi i izdaci su iskazani u iznosu od 42.179.352 KM, od čega se 36.358.668 KM odnosi na fond 01.

Na fondu 05 u okviru prihoda i primitaka iskazan je iznos od 5.417.270 KM, a u okviru rashoda i izdataka iznos 5.820.684 KM, a odnose se na Projekat energetske efikasnosti i Projekat vodovodne i kanalizacione infrastrukture u Republici Srpskoj (tačka 6.1.1. i 6.1.2. izvještaja).

6.2. Bilans uspjeha

U Bilansu uspjeha za period 01.01 - 31.12.2022. godine iskazani su prihodi, rashodi i finansijski rezultat.

6.2.1. Prihodi

Prihodi su iskazani u iznosu od 35.398.162 KM po osnovu budžetskih prihoda koji su iskazani u periodičnom izvještaju o izvršenju po računovodstvenim fondovima (32.287.472 KM) i prihodi obračunskog karaktera iskazani u iznosu od 3.110.690 KM.

6.2.1.1. Prihodi (osim obračunskih)

Budžetski prihodi su iskazani u izvještajima o izvršenju budžeta u iznosu od 32.287.472 KM i obrazloženi su pod tačkom 6.1.1.1. izvještaja u okviru poreskih i neporeskih prihoda i transfera između različitih jedinica vlasti.

6.2.1.2. Prihodi obračunskog karaktera

Prihodi obračunskog karaktera iskazani u iznosu od 3.110.690 KM, a čine ih prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine (146.700 KM naplaćena ispravljena potraživanja), pomoći u naturi (1.944.000 KM, najveći iznos se odnosi na donaciju opreme Češke razvojne agencije za izgradnju fabriku pitke vode 1.799.328 KM-tačka 6.3.1.2. izvještaja), ostale prihode obračunskog karaktera (589.384 KM, od čega se najveći iznos odnosi na evidentiranje nefinansijske imovine koja datira iz prethodnih godina, ali koja zbog neriješenih imovinsko pravnih odnosa nije evidentirana u ranijem periodu u iznosu od 363.526 KM), prihodi obračunskog karaktera evidentirani po osnovu poreskih i drugih fiskalnih propisa (80.361 KM po osnovu Izvještaja iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima za period 01.01-31.12.2022. godine) i prihodi obračunskog karaktera po osnovu odnosa sa drugim jedinicama vlasti u iznosu od 350.245 KM (najznačajniji iznos se odnosi na Projekat "Izgradnje kružne saobraćajnice na ukrštanju ulica Karađorđeva i Svetog Save u Opštini Teslić" u iznosu od 350.000 KM, za koji je plaćanje izvršilo Ministarstvo finansija Republike Srpske).

6.2.2. Rashodi

Rashodi su iskazani u iznosu od 27.215.308 KM, po osnovu budžetskih rashoda koji su iskazani u izvještajima o izvršenju budžeta u iznosu od 24.157.082 KM i rashoda obračunskog karaktera u iznosu od 3.058.226 KM.

6.2.2.1. Rashodi (osim obračunskih)

Budžetski rashodi su iskazani u izvještajima o izvršenju budžeta u iznosu od 24.157.082 KM i obrazloženi su pod tačkom 6.1.2.1. izvještaja u okviru tekućih rashoda i transfera između različitih jedinica vlasti.

6.2.2.2. Rashodi obračunskog karaktera

Rashodi obračunskog karaktera iskazani su po osnovu nabavne vrijednosti realizovanih zaliha u iznosu od 26.532 KM (nabavna vrijednost sitnog inventara i auto guma), amortizacije (2.737.880 KM), usklađivanja vrijednosti imovine u iznosu od 221.030 KM (usklađivanje vrijednosti kratkoročnih potraživanja 104.673 KM i usaglašavanja sa evidencijama Poreske uprave 116.357 KM), ostalih rashoda obračunskog karaktera u iznosu od 23.869 KM i rashoda obračunskog karaktera po osnovu odnosa sa drugim jedinicama vlasti u iznosu od 48.915 KM (negativna kursna razlika na obaveze prema entitetu po kreditu Svjetske banke za projekat "Oporavak od poplava" 4.917 KM i otpis potraživanja 43.997 KM).

JZU Dom zdravlja je otpisala potraživanja po osnovu refundacija za naknadu plata iz doprinosa za dječiju zaštitu u iznosu od 43.997 KM, bez saglasnosti osnivača, a podaci o otpisu nisu objelodanjeni u Napomenama uz finansijske izvještaje (tačka 6.7. izvještaja), što nije u skladu sa članom 73. stav (4) i (6) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Preporučuje se direktoru JZU Dom zdravlja „Sveti Sava“ Teslić da obezbijedi da se prije otpisa nenaplativih potraživanja obezbijedi saglasnost osnivača, shodno članu 73. stav (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.2.3. Finansijski rezultat

Finansijski rezultat, kao razlika prihoda (35.398.162 KM) i rashoda (27.215.308 KM) za 2022. godinu iskazan je u iznosu od 8.182.854 KM.

6.3. Bilans stanja

Opština je na dan 31.12.2022. godine iskazala poslovnu aktivu i poslovnu pasivu, vanbilansnu aktivu i vanbilansnu pasivu koje čine ukupnu aktivu i ukupnu pasivu u neto iznosima od 120.906.751 KM.

6.3.1. Aktiva

Poslovna aktiva Opštine na dan 31.12.2022. godine iskazana je u iznosu od 163.549.587 KM bruto vrijednosti, 51.305.411 KM ispravke vrijednosti i 112.244.176 KM neto vrijednosti, a čine je tekuća imovina i stalna imovina.

6.3.1.1. Tekuća imovina

Tekuću imovinu neto vrijednosti 4.755.826 KM čine kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja i nefinansijska imovina u tekućim sredstvima.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iskazane su u iznosu od 4.489.322 KM neto vrijednosti, a čine ih gotovina i gotovinski ekvivalenti, kratkoročna potraživanja, kratkoročna razgraničenja i kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti - iskazani su u iznosu od 1.042.457 KM, a čine ih sredstva u blagajni (8.788 KM), na bankovnim računima (1.031.674 KM) i ostala gotovina i gotovinski ekvivalenti (1.995 KM).

Uvidom u poslednji blagajnički dnevnik JU Turistička organizacija, revizija je utvrdila da je stanje blagajne u poslovnim knjigama veće za 1.747 KM, dok je kod JZU Dom zdravlja stanje blagajne u poslovnim knjigama veće za 5.283 KM. Komisije za popis blagajne obe institucije su utvrdile vrijednosne razlike između knjigovodstvenog i stvarnog stanja popisane blagajne, ali usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem popisane imovine nije izvršeno evidentiranjem identifikovanih, a neproknjiženih poslovnih događaja nastalih do datuma popisa shodno članu 25. stav (2) tačka 2) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza (tačka 3. izvještaja).

Promet blagajne po osnovu naplate participacije u toku obračunskog perioda nije iskazan u Glavnoj knjizi, odnosno JZU Dom zdravlja nije vršila usklađivanje prometa i stanja pomoćne evidencije blagajne sa prometom i stanjem u Glavnoj knjizi, što nije u skladu sa članom 11. stav (5) i (6) i 17. stav (3) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 94/15 i 78/20).

Kratkoročna potraživanja iskazana su u neto iznosu od 1.914.274 KM (bruto vrijednost 3.964.833 KM i korekcija vrijednosti 2.050.559 KM), a čine ih potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga, od zaposlenih, za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode, za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja, a dospijevaju na naplatu do godinu dana, potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostala kratkoročna potraživanja.

Potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga iskazana su u neto iznosu od 516.463 KM (bruto vrijednosti 691.994 KM i ispravke vrijednosti od 175.531 KM). Odnose se na potraživanja Opštinske uprave (78.584 KM) i budžetskih korisnika (437.879 KM). Potraživanja Opštinske uprave se odnose na potraživanja po osnovu prodaje zemljišta (3.248 KM) i potraživanja po izdatim fakturama za zakup javnih površina, poslovnih prostora i parkinga na koje Opština obračunava i plaća PDV-e (75.336 KM). Kod nižih budžetskih korisnika najznačajniji iznos je iskazan kod JZU Dom zdravlja (350.909 KM), a odnosi se na potraživanja prema Fondu zdravstvenog osiguranja Republike Srpske po Ugovoru o pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite.

Potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode su iskazana u neto iznosu od 591.417 KM (bruto vrijednosti 2.407.450 KM i ispravke vrijednosti od 1.816.033 KM) i u najvećem iznosu se odnose na potraživanja od investitora po ugovorima za opremanje gradskog građevinskog zemljišta (16.320 KM), za poreske i neporeske prihode prema Izvještaju Poreske uprave Republike Srpske (168.402 KM), od fizičkih i pravnih lica za komunalnu naknadu (142.558 KM) i od JP Šume Srpske a.d. Sokolac (245.144 KM) i dr.

Potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja su iskazana u neto iznosu od 276.722 KM (bruto vrijednosti 326.863 KM i ispravke vrijednosti od 50.141 KM), a najvećim dijelom se odnose na potraživanja evidentirana na osnovu Izvještaja iz Jedinственe evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima u iznosu od 115.066 KM i potraživanja za neporeske prihode (komunalne naknade, renta i sl) u iznosu od 161.654 KM.

Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost (475.465 KM) se najvećim dijelom odnose na potraživanja po osnovu povrata PDV-a od strane Uprave za indirektno oporezivanje BiH po osnovu finansiranja izgradnje sekundarne vodovodne mreže od strane ino donatora (451.023 KM).

Ostala kratkoročna potraživanja su iskazana u neto iznosu od 53.907 KM (bruto vrijednosti 62.761 KM i ispravke vrijednosti od 8.854 KM), a u najvećem iznosu ih čine potraživanja za zakup objekata Opštine koja su reprogramirana, a dospjela su na plaćanje (36.574 KM) i potraživanja po zapisnicima Poreske uprave (16.553 KM).

Sporna potraživanja su iskazana u iznosu od 2.050.559 KM, a odnose se na potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga u zemlji (175.531 KM), za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode (1.816.033 KM), za nenaplaćene neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja, a dospijevaju na naplatu u roku od godinu dana (50.141 KM) i ostala kratkoročna potraživanja u zemlji (8.854 KM).

Sporna potraživanja se uglavnom odnose na potraživanja koja se vode u poreskom knjigovodstvu i ista su usaglašena sa podacima iskazanim u Izvještaju iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima za obračunski period od 01.01-31.12.2022. godine.

Kratkoročna razgraničenja iznose 584.217 KM, a u najvećem iznosu se odnose na date avanse za nefinansijsku imovinu (482.485 KM).

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti iskazana su u neto iznosu od 948.374 KM, a najvećim dijelom se odnose na potraživanja Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske za pomoć na ime socijalne zaštite (166.182 KM) i Ministarstva finansija Republike Srpske po osnovu izmirenih obaveza po dostavljenim situacijama u okviru „Projekta vodovodne i kanalizacione infrastrukture u Republici Srpskoj“ (714.227 KM).

Nefinansijska imovina u tekućim sredstvima iskazana je u iznosu od 266.504 KM neto vrijednosti i u potpunosti se odnosi na zalihe materijala kod JZU Dom zdravlja i iste su nastale evidentiranjem početnog stanja prilikom uključivanja JZU Dom zdravlja u trezorski sistem poslovanja, s tim da u 2022. godini nisu evidentirane poslovne promjene u Glavnoj knjizi trezora (utrošak zaliha) shodno članu 8. stav (5) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike (tačka 3. izvještaja), kojim je definisano da je glavna knjiga sistematska evidencija u kojoj se prikazuju stanje i promjene na imovini u toku obračunskog perioda.

Preporučuje se direktoru JZU Dom zdravlja „Sveti Sava“ Teslić da obezbijedi da se promet blagajne iskazuje u Glavnoj knjizi, te da se vrši usklađivanje prometa i stanja pomoćne evidencije blagajne sa prometom i stanjem u Glavnoj knjizi shodno članu 11. stav (5) i (6) i 17. stav (3) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

6.3.1.2. Stalna imovina

Dugoročna finansijska imovina i razgraničenja iskazana je u iznosu od 3.738.620 KM neto vrijednosti (5.698.110 KM bruto vrijednosti i 1.959.490 KM ispravke vrijednosti). Odnose se na dugoročne plasmane (3.542.911 KM) i dugoročna potraživanja (195.709 KM).

Dugoročni plasmani se odnose na akcije i učešća kontrolisanih entiteta PKD „Rad“ a.d. Teslić (3.133.692 KM) i KP „Komunalac-Teslić“ a.d. Teslić (409.219 KM), sa učešćem Opštine u kapitalu navedenih kontrolisanih entiteta od 64,95%, odnosno 64,94%. Revizijom je utvrđeno da nije izvršen ispravan unos u Bilans stanja u kolonu 4-Bruto i 5-Ispravka, a što je obrazloženo u tački 6.1. izvještaja.

Prilikom sačinjavanja Konsolidovanih finansijskih izvještaja za 2022. godinu smanjena je vrijednost dugoročnih plasmana u iznosu od 596.438 KM za efekat konsolidacije finansijskih izvještaja entiteta PKD „Rad“ a.d. Teslić i KP „Komunalac-Teslić“ a.d. Teslić u skladu sa članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike (tačka 6.3.2.2. izvještaja).

Opština nije evidentirala učešća u kapitalu po osnovu osnivačkog uloga kod nižih budžetskih korisnika JU Centar za socijalni rad (2.000 KM), JPU Dječiji vrtić (2.300 KM), JZU Dom zdravlja (2.000 KM), JU Kulturni centar (3.000 KM), JU SC „Radolinka“ (3.000 KM), JU Turistička organizacija (3.000 KM) i JU Narodna biblioteka (181.777 KM), što nije

u skladu sa članom 61. stav (4) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Dugoročna potraživanja se odnose na potraživanja po osnovu reprogramiranih poreskih potraživanja prema izvještaju Poreske uprave Republike Srpske u neto vrijednosti od 0 KM (bruto i ispravke vrijednosti 47.213 KM) i potraživanja za koja je Opština ugovorila produženi rok plaćanja u neto iznosu od 195.708 KM, po osnovu naknada za rentu i uređenje građevinskog zemljišta. Po nalazu revizije korekcija potraživanja za poreze za koje je produžen rok plaćanja nije evidentirana u skladu sa tačkom 11. Uputstva o primjeni MRS-JS 23 - Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene (porezi i prenosi) ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 116/13), pa je ista više iskazana za 47.213 KM.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima odnosi se na zgrade i objekte u neto iznosu od 43.942.441 KM (bruto vrijednost 73.951.558 KM i ispravka vrijednosti 30.009.117 KM), postrojenja i opremu u neto iznosu od 1.598.793 KM (bruto vrijednost 8.166.161 KM i ispravka vrijednosti 6.567.368 KM), investicionu imovinu u neto iznosu od 2.621.151 KM (bruto vrijednost 12.458.329 KM i ispravka vrijednosti 9.837.178 KM), nematerijalnu proizvedenu imovinu u neto iznosu od 188.818 KM (bruto vrijednost 1.048.752 KM i ispravka vrijednosti 859.934 KM), dragocjenosti (1.000 KM), zemljište (20.753.030 KM) i nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima u pripremi (34.644.497 KM, od čega se najveći iznos odnosi na izgradnju prečistača otpadnih voda u iznosu od 4.807.207 KM i fabriku vode u iznosu od 5.029.211 KM).

Povećanje vrijednosti nefinansijske imovine u stalnim sredstvima u 2022. godini najvećim dijelom se odnosi na evidentiranje početnih stanja budžetskih korisnika koji su uključeni u trezorski sistem poslovanja (4.692.306 KM- neto iznos), prenosom sa investicija u toku (2.409.873 KM), ulaganja u postojeću i novu nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima (14.360.811 KM) i primljene donacije (2.687.442 KM, najveći iznos se odnosi na donaciju opreme Češke razvojne agencije za izgradnju fabrike pitke vode 1.799.328 KM – tačka 6.2.1.2. izvještaja).

Smanjenje vrijednosti nefinansijske imovine u stalnim sredstvima se najvećim dijelom odnosi na obračunatu amortizaciju u iznosu od 2.737.880 KM i prodaju i zamjenu zemljišta (371.663 KM).

Dio putnih pravaca utvrđen Odlukom o razvrstavanju, upravljanju i zaštiti lokalnih i nekategorisanih puteva na području opštine Teslić („Službeni glasnik Opštine Teslić“ broj 15/19) nije evidentiran i nije obuhvaćen redovnim godišnjim popisom (tačka 3. izvještaja). Opština nije identifikovala, procijenila i evidentirala pojedine saobraćajne objekte (putne pravce), što je dovelo do odstupanja između iskazane knjigovodstvene vrijednosti imovine i njene stvarne vrijednosti. Priznavanje navedenih imovinskih pozicija nije izvršeno u skladu sa paragrafom 14. i 21. MRS-JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema. Reviziji nije prezentovana knjigovodstvena ili druga dokumentacija koja bi ukazala na razloge neevidentiranja nefinansijske imovine u stalnim sredstvima (putna infrastruktura) u knjigovodstvenim evidencijama Opštine.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- **učešća u kapitalu po osnovu osnivačkog uloga iskazuju u skladu sa članom 61. stav (4) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,**
- **potraživanja za poreze za koje je produžen rok plaćanja evidentiraju u skladu sa tačkom 11. Uputstva o primjeni MRS-JS 23 - Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene (porezi i prenosi),**
- **vrši usklađivanje stvarne i knjigovodstvene vrijednosti saobraćajnih objekata (putnih pravaca) i priznavanje navedene imovine u skladu sa paragrafom 14. i 21. MRS-JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema.**

6.3.2. Pasiva

Poslovna pasiva Opštine na dan 31.12.2022. godine iskazana je u iznosu od 120.906.751 KM, a čine je obaveze i razgraničenja i vlastiti izvori.

6.3.2.1. Obaveze i razgraničenja

Obaveze i razgraničenja na dan 31.12.2022. godine iskazane su u iznosu od 27.514.931 KM (kratkoročne obaveze i razgraničenja 10.698.088 KM i dugoročne obaveze i razgraničenja 16.816.843 KM).

Kratkoročne obaveze i razgraničenja odnose se na obaveze po dugoročnim zajmovima koji dospijevaju na naplatu do godinu dana (1.173.882 KM), za lična primanja (1.080.578 KM), iz poslovanja (6.174.453 KM), za subvencije (332.869 KM), za grantove (487.915 KM), za doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta opštine (921.184 KM), kratkoročna rezervisanja i razgraničenja (173.701 KM), ostale kratkoročne obaveze (110.998 KM) i kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti (242.508 KM).

Pomoćna knjiga glavne knjige trezora - Modul obaveza (RS Analitička kartica dobavljača) nije usaglašena sa glavnom knjigom trezora, što nije u skladu sa članom 18. stav (8) i 27. Zakona o trezoru. Obaveze i razgraničenja u pomoćnoj knjizi (Modul obaveza u kojoj se vodi analitika dobavljača) su iskazane manje za 275.726 KM od stanja obaveza i razgraničenja u finansijskim izvještajima odnosno stanja u Glavnoj knjizi trezora (tačka 6.1. i 6.1.2.2. izvještaja).

U periodu od datuma izvještavanja do 28.02.2023. godine izmirene su obaveze u ukupnom iznosu od 3.296.570 KM, od čega se na Opštinsku upravu odnosi 2.010.701 KM, a na niže budžetske korisnike 1.285.869 KM.

Dugoročne obaveze i razgraničenja iskazane su u iznosu od 16.816.843 KM i odnose se na dugoročne obaveze po zajmovima primljenim od entiteta (9.200.614 KM), primljenim od banaka (7.595.662 KM) i ostale dugoročne obaveze (20.567 KM). Dugoročne obaveze po zajmovima su evidentirane u iznosu povučenih kreditnih sredstava, dok je ostatak obaveza za odobrena a nepovučena kreditna sredstva evidentiran u vanbilansnoj evidenciji.

Izvještaj o stanju duga i garancijama Opštine je objavljen u Službenim glasniku Republike Srpske 20.06.2023. godine, što nije u roku koji je propisan članom 72. stav (2) Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 71/12, 52/14, 114/17, 131/20, 28/21 i 90/21), a kojim je definisano da se isti objavljuje jednom godišnje najkasnije do 30. aprila.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se izvrši usaglašavanje stanja pomoćnih knjiga obaveza i Glavne knjige trezora u skladu sa članom 27. Zakona o trezoru.

6.3.2.2. Vlastiti izvori sredstava

Vlastiti izvori iskazani su u iznosu od 84.729.245 KM, a odnose se na trajne izvore sredstava (21.857.038 KM), rezerve (1.352.861 KM), finansijski rezultat ranijih godina (53.335.806 KM) i finansijski rezultat tekuće godine u iznosu od 8.183.540 KM.

Promjene u okviru trajnih izvora sredstava iskazane u 2022. godini u najvećem iznosu se odnose na konsolidaciju kontrolisanih entiteta, što je navedeno u tački 6.3.1.2. izvještaja (596.438 KM) i evidentiranje ostalih rezervi (kapital) budžetskog korisnika JZU Dom zdravlja na dan 01.01.2022. godine u Glavnoj knjizi trezora jedinice lokalne samouprave (3.635.890 KM).

Rezerve su evidentirane uključivanjem u trezorski sistem poslovanja JZU Dom zdravlja na dan 01.01.2022. godine i iste se odnose na revalorizacije rezerve iskazane po osnovu

procjene vrijednosti nefinansijske imovine u stalnim sredstvima u ranijem periodu. JZU Dom zdravlja nije amortizovao revalorizacione rezerve tokom upotrebe imovine po osnovu koje su formirane, što nije u skladu sa članom 87. stav (6) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Finansijski rezultat ranijih godina se najvećim dijelom odnosi na vrijednost nefinansijske imovine prenesene sa trajnih izvora prema ranije važećim propisima i prenosa finansijskog rezultata iz tekuće godine. Povećanje finansijskog rezultata ranijih godina najvećim dijelom je rezultat prenosa finansijskog rezultata iz 2021. godine (3.656.916 KM) i evidentiranja finansijskog rezultata ranijih godina budžetskih korisnika koji su sa 01.01.2022. godine uključeni u trezorski sistem poslovanja (102.613 KM).

Finansijski rezultat tekuće godine je iskazan u iznosu od 8.183.540 KM i predstavlja razliku između prihoda (35.398.162 KM) i rashoda (27.215.308 KM) u iznosu od 8.182.854 KM iskazanog u Bilansu uspjeha, korigovanog za amortizaciju revalorizacionih rezervi za tekuću godinu (686 KM).

Preporučuje se direktoru JZU Dom zdravlja „Sveti Sava“ Teslić da obezbijedi da se revalorizacione rezerve amortizuju tokom upotrebe imovine shodno članu 87. stav (6) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.3.3. Vanbilansna evidencija

Pozicije vanbilansne aktive i vanbilansne pasive na dan 31.12.2022. godine su iskazane u iznosu od 8.662.575 KM, od čega se na Opštinsku upravu odnosi iznos od 8.618.152 KM, dok se na JU SŠ „Nikola Tesla“ i JU SŠC „Jovan Dučić“ odnosi iznos 43.000 KM, a na JU Narodna biblioteka iznos od 1.423 KM.

Pozicije vanbilansne aktive i vanbilansne pasive se u najvećem iznosu odnose na primljene bankarske garancije za obezbjeđenje od rizika realizacije ugovora u iznosu od 2.472.891 KM, odobrene a nepovučene kredite u iznosu od 6.067.030 KM (po kreditu Evropske investicione banke) i parking karte (60.830 KM).

6.4. Bilans novčanih tokova

U Bilansu novčanih tokova iskazani su prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti 29.398.800 KM, odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti 25.451.253 KM, prilivi gotovine iz investicionih aktivnosti 546.207 KM, odlivi gotovine iz investicionih aktivnosti 8.718.224 KM. Neto odliv gotovine iskazan je u iznosu od 4.224.470 KM, gotovina na početku obračunskog perioda 5.266.927 KM i gotovina na kraju obračunskog perioda u iznosu od 1.042.457 KM.

Po nalazu revizije precijenjeni su odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti, a potcijenjeni odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja za 1.171.595 KM, a po osnovu otplate glavnice primljenih zajmova, zbog čega Bilans novčanih tokova nije sačinjen u skladu sa MRS-JS 2 – Izvještaj o novčanim tokovima (paragrafi 18, 22. i 26).

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se Izvještaj o novčanim tokovima sastavlja u skladu sa zahtjevima navedenim u MRS-JS 2 – Izvještaj o novčanim tokovima (paragrafi 18, 22. i 26).

6.5. Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz finansijske izvještaje navedeno je da su konsolidovani finansijski izvještaji pripremljeni na bazi koncepta nastavka poslovanja uz kratak osvrt na informacije o budućnosti.

6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

U Izvještaju o radu Pravobranilaštva Republike Srpske, za period 01.01-31.12.2022. godine, za Opštinu Teslić navedeno je da je u izvještajnom periodu u radu bilo 117 parničnih predmeta. Opština Teslić se u 56 predmeta pojavljuje kao tužilac, a u 61 predmetu kao tužena strana. Nije navedena vrijednost pomenutih sporova.

U pisanoj informaciji dostavljenoj za potrebe revizije i u Napomenama uz finansijske izvještaje je navedeno da je u toku 2022. godine, uključujući i predmete koje vodi Pravobranilaštvo Republike Srpske, u radu bilo ukupno 207 sudskih sporova, ukupne vrijednosti 1.603.828 KM. Od ukupnog broja navedenih predmeta, u 129 predmeta ukupne vrijednosti od 277.045 KM se Opština Teslić pojavljuje kao tužilac, dok je u preostalih 78 predmeta Opština Teslić tužena strana ukupne vrijednosti spora 1.326.783 KM.

Ukupna vrijednost sporova koji su u toku odnosno nisu okončani do 31.12.2022. godine je 1.191.254 KM, a od toga je 141.989 KM vrijednost sporova u kojima je Opština Teslić tužilac (67 sporova) i 1.049.265 KM vrijednost sporova u kojima je Opština Teslić tužena strana (43 spora).

6.7. Napomene uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje za 2022. godinu sačinjene su Napomene za period 01.01-31.12.2022. godinu, ali iste dijelom ne zadovoljavaju zahtjeve MRS-JS 1 - Presentacija finansijskih izvještaja i odredbe člana 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika, jer nisu objelodanjene informacije koje se odnose na:

- strukturu rashoda za lična primanja, rashoda po osnovu korišćenja roba i usluga, obračunskih rashoda i prihoda, vanbilansne evidencije kod nižih budžetskih korisnika i dr,
- uzroke i razlike planiranih i iskazanih pozicija rashoda i izdataka i prihoda i primitaka u odnosu na prethodnu godinu,
- iznos otpisanih potraživanja JZU Dom zdravlja (tačka 6.3.1.1. izvještaja).

Pojedini niži budžetski korisnici (JZU Dom zdravlja, JU SC „Radolinka“, JU Kulturni centar i JU Turistička organizacija) nisu sastavili Obrazloženja uz finansijske izvještaje za 2022. godinu, dok Obrazloženja uz finansijske izvještaje koje je sastavila JU Centar za socijalni rad ne sadrže potrebna objelodanjivanja u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i MRS - JS 1 - Presentacija finansijskih izvještaja.

Preporučuje se načelniku Opštine da se u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju sve neophodne informacije u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS-JS 1 - Presentacija finansijskih izvještaja.

Preporučuje se direktoru JZU Dom zdravlja „Sveti Sava“ Teslić, JU „Kulturni centar Teslić“, JU SC „Radolinka“ Teslić, JU „Turistička organizacija opštine Teslić“ i JU Centar za socijalni rad Teslić da obezbijedi da se pisana obrazloženja uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja sastavljaju u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i MRS-JS 1 - Presentacija finansijskih izvještaja.

Revizijski tim

Danijela Duvnjak, s.r.

Svjetlana Kodžoman, s.r.